

La roba

Designant el lloc en els teatres, sales de concerts, etc., en què es deixa l'abric en entrar, s'ha usat bastant, entre nosaltres, la forma castellana «guardarropa», sens dubte a causa del cartell indicatiu que hi sol figurar ben visiblement. I fins i tot hom ha arribat a recórrer sovint, per a la mateixa designació, a la forma «guardarropia», segurament perquè es tracta d'un terme també relacionat amb el teatre, ja que designa, pròpiament, el conjunt de vestits usats pels comparses i figurants. En català posem un únic mot per a designar qualsevol lloc on es guarden els vestits i la roba en general, *guarda-roba*, mot que escrivim amb un guionet entre els dos components perquè, altrament, el valor de pronunciació de la consonant inicial del segon en resultaria modificat. Com sol passar en aquests casos, en què un mateix mot té una significació vària, i en què se'ns ha introduït una forma del castellà, hi ha qui pretén justificar-la adduint que permet una distinció. Però creiem que en aquest cas es pot ésser categòric: totes les formes relacionades amb *roba* però que presenten una *p* en lloc d'una *b* són degudes a la influència del castellà i han d'ésser rebutjades. I si tant convé de fer una distinció cal anar a cercar la forma que la pot permetre en una altra família de mots, que és ben segur que ens la fornirà.

Una altra forma d'aquesta mateixa família que devem a la pressió del castellà, i que es

delata sense remei com a espúria a causa de la presència de la *p* en lloc de la *b*, és «ropatge». En una novel·la apareguda no fa gaire, podem llegir encara «Anava vestit amb un ric ropatge que, de seguida...». És de doldre que formes com aquesta aconseguen d'introduir-se en textos eminentment literaris, que hom creu que aspiren a ésser considerats models de perfecció. I, d'altra banda, no creiem que l'eliminació d'aquest barbarisme presentés cap problema: un mot com *vestidura*, bé que d'una altra família, però que comporta aquesta idea de magnificència o de solemnitat, hauria vingut perfectament a la frase indicada.

El mot català *roba* i el del castellà «ropatge» tenen, certament, la mateixa etimologia: són mots d'origen germànic, relacionats, segons Coromines, amb el verb *rollar*. En totes dues llengües es tracta d'un mot popular però segurament que en català s'usa amb un significat més extens que no pas en castellà. En tot cas, cal no deixar-se influir per prejudicis estranys que podrien induir a limitar l'ús d'aquest mot, titllat injustament, en certs casos, de vulgar. Cal notar que en italià aquest mateix mot té un significat encara molt més extens que en català, ja que hi ha adquirit un valor genèric que el fa traduïble per *casa*, *assumpt*, *matèria*, *afer*, etc.